

Johtokunnan kokous 3/2015

Aika torstai 15.10.2015 klo 13.00

Paikka Fabianian neuvotteluhuone, 2. kerros

Läsnä Puheenjohtaja Anna Mauranen (p. 02941 23366)
Sihteeri Dorrit Gustafsson (p. 02941 22731)

Esittelijä Kai Ekholm

Jäsenet

Cecilia af Forselles
Aila Lauha
Marja-Liisa Lonardi
Maria von Hertzen
Kai Linnilä
Anne Luoto-Halvari
Ulla Nygrén
Marjut Salokannel
Ismo Silvo
Esko Ukkonen
Marie-Elena Vatjus

(OKM:n epävirallinen edustaja, edustajat vaihtuvat)

1 §

Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään puolet jäsenistä on läsnä.

Päätös: Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

2 §

Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttäneen.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

3 §

Kokouksen pöytäkirjan tarkistaminen

Valitaan pöytäkirjantarkistajiksi Esko Ukkonen ja Cecilia af Forselles.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Esko Ukkonen ja Cecilia af Forselles.

4 §

Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen (2/2015) pöytäkirja on sijoitettu johtokunnan wiki-sivustolle, kirjaston ulkoisille verkkosivustoille sekä sisäisille intra-sivustoille.

5 § Ilmoitusasiat

- Kansalliskirjasto juhlii 375-vuotista eloaan perjantaina 23.10.2015 Helsingin yliopiston suuressa juhlasalissa alkaen klo 18.
- Kirjaston toimintayksiköt Vallilassa ovat siirtyneet kesän aikana uusiin tiloihin: tutkimuskirjaston henkilökunta keskustakampuksen yhteyteen Topeliaan ja Kirjastoverkkopalvelujen henkilöstö Sörnäisiin Leipätehtaaseen. Henkilöstö ja toiminnot ovat asettuneet tiloihin hyvin, loppuvuonna tehdään vielä kalustustäydennystä.
- Engelin-rakennuksen peruskorjaus etenee suunnitellusti, vastaanottotarkastus pidetään 28.10.2015 ja luovutus tapahtuu 30.10.2015. Tämän jälkeen käynnistyvät loppukalustukset ja kokoelmien takaisinsiirrot. Henkilökunnalle pidettävät avajaiset pidetään 25.1.2016 ja kutsuvierasavajaiset 29.1.2016. Suurelle yleisölle kirjasto avataan 1.2.2016. (Myöhemmin avaamista siirretty kuukaudella.)
- Kirjaston ja yliopiston edustajat tapasivat ministeriön edustajat 25.9.2015 Kansalliskirjaston asioissa. Tapaamisessa keskusteltiin kirjaston tekeillä olevasta uudesta strategiasta, talouden sopeuttamistoimista, Varastokirjaston liittamisestä Kansalliskirjastoon, Kulttuuriaineistolain uudistamisesta ja kirjaston hankkeiden etenemisestä ja yliopiston rekrytointikiellon aiheuttamista haasteista. Varastokirjastokysymyksen osalta sovittiin yliopiston koollekutsuttavan pienen työryhmän perustamisesta, joka laatii yhdistämisestä suunnitelman 15.11.2015 mennessä.
- Kansalliskirjaston ja Kansallismuseon yhteisnäyttely Jean Sibeliuksen 150-vuotisjuhlavuodelle avataan 16.10.2015.

6 § Kansalliskirjaston tavoiteohjelma 2016

Johtokunta käsitteli syksyllä 2012 kirjaston tavoiteohjelmaesitystä vuosille 2013-2016. Sopimus on hyväksytty kirjaston ja rehtorin välillä käydyin neuvottelun jälkeen 14.2.2013. Kirjasto on laatinut ne-livuotisen tavoiteohjelman tavoitteet Kansalliskirjastostrategian linjausten mukaisesti laajojen, suu-relta osin kansallisten kehittämiskohteiden ympärille. Yliopisto edellyttää laitoksien laativan tavoiteohjelmalle vuosittain tarkisteen, jossa nostetaan esiin toimintavuoden painopisteitä. Kirjasto on konkretisoinut ja tarkentanut nelivuotisen ohjelman vuotta 2016 koskevia toimenpiteitä, ne on erotettu esityksessä punaisella.

Tärkeimmät toimenpiteet keskittyvät opetus- ja tutkimusympäristöjen kehittämiseen:

- korjattu päärakennus avataan helmikuussa 2016: tutkijat saavat ainutlaatuiset kokoelmat, palvelut ja tutkimusympäristön käyttöönsä
- rakennetaan yhdessä tutkimusyhteisöjen kanssa digitaalisia tutkimusympäristöjä tuottamalla ja kuvailemalla tutkimusdataa (Digital Humanities) ja Finton ontologiapalveluilla
- kansallisen Avoin tiede kokonaisuuden osana tuotetaan työkaluja yliopistojen ja muiden tutkimusorganisaatioiden käyttöön. Tehtävänä on tuottaa rinnakkaistalennuksen perusrakenteita ja selvittää OA-julkaisemiseen liittyvien artikkelikirjoitusmaksujen prosesseja ja suuruusluokka Suomessa, rakentaa tutkimusdatan kuvailutyökalu ja tutkimusaineistojen tunnistus- ja nimitietopalvelut sekä vastata ATT:n koulutustarjonnan koordinoinnista
- digitoidaan kulttuuriperintöä opetuksen ja tutkimuksen tarpeisiin, vuositasolla noin 1 milj. sivua ja edistetään tiedonsaantia laajapohjaistamalla Finnaa

Kirjaston budjettikehys jaettiin pöydälle. Yliopisto antoi yksiköille kehukset vasta 8.10.2015. Kehys on kuluvan vuoden kehystä selvästi pienempi, yliopiston rahoitusosuutta on leikattu 32%. Laskelman perustana oli myös kirjaston valtakunnallinen rahoitus mikä kasvatti leikkausta merkittävästi. Ministeriön toimesta Kansalliskirjaston valtakunnallisen rahoituksen leikkaus on 3,9%. Yliopiston muutosohjelma vaikuttaa myös kirjaston tulevien vuosien talouteen

Keskustelussa todettiin tavoiteohjelman olevan kunnianhimoisen, toteuttavan hyvin digitaalisuuden tavoitteita. Johtokunta oli erityisen kiinnostunut avoin tiede ja tutkimus –hankkeesta ja kirjaston erinomaisesta aktiivisuudesta Digital Humanities –hankkeessa. Talous ja yliopis-

toihin kohdentuneet leikkaukset puhuttivat kuitenkin eniten johtokuntaa. Erityisen huolestuneita puheenvuoroja käytettiin humanistisen tutkimuksen tulevaisuuden puolesta, myös Kansalliskirjastoon kohdistuneita leikkauksia pidettiin kohtuuttomina.

Koska muutosohjelma todennäköisesti vaikuttaa kirjaston vuoden 2016 talouteen, ei pöydälle jaettu budjettikehys tule olemaan lopullinen. Johtokunta antoi valtuudet Kansalliskirjaston johdolle käydä jatkoneuvotteluja rahoituksesta.

Johtokunta piti tavoiteohjelmaa hyvänä, mutta oli huolissaan rahoituksesta.

Päätös: Johtokunta hyväksyi kirjaston tavoiteohjelman vuodelle 2016 ja sopi, että budjettikehukseen palataan mikäli se on tarpeen.

7 §

Talouskatsaus 1.1.-30.8.2015

Kirjaston budjetti toteutuu suunnitellusti ja tulee siten olemaan ylijäämäinen.

Aiemmissa keskusteluissa johtokunta on pitänyt hyvänä, että kirjasto myös vuoden kuluessa esittäisi talouden välikatsauksen. Kokouksessa esitellään lyhyt katsaus.

Päätös: Johtokunta hyväksyi katsauksen.

8 §

Ylikirjastonhoitajan varahenkilön nimeäminen johtokunnan kauden loppuun

Kansalliskirjaston johtosäännön mukaan johtokunta nimeää ylikirjastonhoitajan varahenkilön toimi-kautensa ajaksi. Tulosalueen johtaja Majlis Bremer-Laamanen nimettiin tehtävään 1.10.2014. Hän on siirtynyt vuorotteluvapaalle ja sen jälkeen tulee siirtymään eläkkeelle. Uudeksi varahenkilöksi johtokunnalle esitetään tulosalueen johtajaa Liisa Savolaista.

Päätös: ylikirjastonhoitajan varahenkilöksi nimetään tulosalueen johtaja Liisa Savolainen kauden 1.4.2014-31.3.2018 loppuun, ajalle 15.10.2015 – 31.3.2018.

9 §

Muut asiat

Ei muita asioita.

10 §

Johtokunnan seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään helmikuussa 2015, aiheena vuosiraportti 2015.

11 §

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.55.

Puheenjohtaja

Anna Mauranen

Sihteeri

Dorrit Gustafsson

Pöytäkirjantarkastajat

Esko Ukkonen

Cecilia af Forselles